

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLLI I LARTË I SHTETIT
DEPARTAMENTI I AUDITIMIT TË TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT
KRYETARI

Adresa: Rruga "Abdi Toptani" nr.1, Tiranë; Tel: 04251-267,

e-mail: klsh@klsh.org.al, web-site www.klsh.org.al

Nr. ____ Prot.

Tiranë, më 31.12.2019

V E N D I M

Nr.177, Datë 31.12.2019

PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E DREJTËSISË, MINISTRINË E BUJQËSISË DHE ZHVILLIMIT RURAL, MINISTRINË E KULTURËS, AGJENCINË KOMBËTARE E SHOQËRISË SË INFORMACIONIT, AUTORITETIN E MEDIAVE AUDIOVIZIVE, AUTORITETIN E KOMUNIKIMEVE ELEKTRONIKE DHE POSTARE, AUTORITETIN E MBIKËQYRJES FINANCIARE, BASHKITË FIER, KORÇË, LEZHË DHE VLORË "MBI PERFORMANCËN E PËRDORIMIT TË INTERNETIT NË ADMINISTRATËN PUBLIKE" PËR PERIUdhËN NGA DATA 01.01.2018 DERI MË DATËN 30.09.2019

Nga auditimi i ushtruar në Ministrinë e Drejtësisë, Ministrinë e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, Ministrinë e Kulturës, Agjencinë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit, Autoritetin e Mediave Audiovizive, Autoritetin e Komunikimeve Elektronike dhe Postare, Autoritetin e Mbikëqyrjes Financiare, Bashkitë Fier, Korçë, Lezhë dhe Vlorë, për periudhën nga 01.01.2018-30.09.2019, u konstatuan mangësi në: përcaktimin e nevojave, përdorimin dhe mbikëqyrjen e shërbimit të internetit, si dhe mangësi në dokumentacionin e nevojshëm dhe të mjaftueshëm.

Pasi u njoha me Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe Projektvendimin e paraqitur nga Grupi i Auditimit të Departamentit të Auditimit të Teknologjisë së Informacionit, shpjegimet e dhëna nga subjekti i audituar, si dhe vlerësimet mbi objektivitetin dhe cilësinë e auditimit nga Drejtori i Departamentit të mësipërm, Drejtori i Drejtorisë së Standardeve dhe Kontrollit të Cilësisë dhe Drejtori i Përgjithshëm, në mbështetje të neneve 10, 15, 25 dhe 30, të ligjit nr. 154/2014 miratuar në datën 27.11.2014 "*Për Organizimin dhe Funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit*",

VENDOSA:

I. Të miratoj Raportin Përfundimtar të Auditimit "Mbi Performancën e Përdorimit të Internetit në Administratën Publike", të ushtruar në Ministrinë e Drejtësisë, Ministrinë e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, Ministrinë e Kulturës, Agjencinë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit, Autoritetin e Mediave Audiovizive, Autoritetin e Komunikimeve Elektronike dhe Postare, Autoritetin e Mbikëqyrjes Financiare, Bashkitë Fier, Korçë, Lezhë dhe Vlorë, sipas Programit të

Auditimit nr. 779/11, datë 24.10.2019, i ndryshuar, miratuar nga Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit, për periudhën e aktivitetit nga data 01.01.2018 deri më datën 30.09.2019, me afat auditimi nga 09.10.2019-18.11.2019.

II. Të miratoj opinionin e auditimit, rekomandimet për përmirësimin e gjendjes dhe të kërkoj marrjen e masave sa vijon:

A. OPINIONI I AUDITIMIT

Grupi i auditimit mbështetur në Standardet ndërkombëtare të Auditimit përkatësisht në ISSAI 100, ISSAI 5300, ISSAI 5310 si dhe nenet 3 dhe 14 të ligjit 154 “*Për Organizimin dhe Funksionimin e KLSH*” datë 27.11.2014 konstaton se, mungesa e akteve rregullatore mbi përcaktimin e nevojave, përdorimin dhe mbikëqyrjen e shërbimit të internetit, ka sjellë përdorimin pa ekonomikitet të fondeve, si dhe aksesin e pakontrolluar brenda institucioneve dhe jashtë tyre.

Mungesa e kontrolleve të nevojshme, nuk jep siguri të arsyeshme mbi mbrojtjen e sistemeve të teknologjisë së informacionit që realizojnë shërbimet kryesore të e- qeverisjes G2C (Government to Citizen), G2B (Government to Business) G2G (Government to Government).

Mungesa e dokumentacionit të nevojshëm dhe të mjaftueshëm për këtë shërbim dhe devijimet e konstatuara, ndikuar edhe nga fusha e audituar, janë jo të përhapura.

Në gjykimin tonë, identifikimi dhe administrimi i elementëve kritikë në ofrimin e shërbimit të internetit dhe vazhdimësisë së ofrimit të këtij shërbimi pa ndërprerje është i pa pamjaftueshëm.

B. MASA ORGANIZATIVE:

B.1. Masa Organizative për përmirësimin e gjendjes në institucionet e audituara: Ministria e Drejtësisë, Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, Ministria e Kulturës si dhe AKSHI.

1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se Ministria e Drejtësisë, Ministria e Kulturës dhe Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, nuk disponojnë rregullore për Politikën e Sigurisë së Informacionit.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 14-42 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

1.1 Rekomandim: Strukturat Drejtuese në MD, MK dhe MBZHR të marrin masa për hartimin dhe miratimin e një Rregullore për Politikën e Sigurisë së Informacionit, si dhe vënien e saj në dispozicion të gjithë punonjësve përgjegjës për sigurinë e informacionit, përfshirë përdoruesit e sistemeve të cilët kanë rol në mbrojtjen e informacionit.

Në vazhdimësi

2. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se Ministria e Drejtësisë, Ministria e Kulturës dhe Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural nuk disponojnë procedura mbi administrimin e incidenteve dhe problemeve, këto institucione nuk kanë të dokumentuar një plan masash për trajtimin e problemeve dhe incidenteve që mund të ndodhin. Në mungesë të këtyre procedurave të

shkruara, problemet dhe incidentet për periudhën nën auditim menaxhoheshin mbi bazë ngjarjesh të cilat raportoheshin nëpërmjet email-it. Gjithashtu këto subjekte nuk kanë realizuar identifikimin e problemeve dhe incidenteve, si dhe nuk disponojnë një bazë të të dhënave të gabimeve të njohura dhe historikun e incidenteve të mëparshme, siç edhe kërkohet në MNSH-t respektive.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 14-42 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

2.1 Rekomandim: Strukturat Drejtuese në MD, MK dhe MBZHR në bashkëpunim me Sektorin e IT-së të atashuar pranë tyre, të marrin masa për hartimin e një plani veprimi për identifikimin, raportimin, trajtimin, dokumentimin dhe monitorimin e incidenteve mbi infrastrukturën TIK.

Menjëherë

3. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se Ministria e Drejtësisë, Ministria e Kulturës, Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural nuk disponojnë procedura të standardizuara për menaxhimin e ndryshimeve në sistem, aplikacioneve IT apo ndryshimeve të tjera. Nuk disponojnë procedurë për inicimin, rishikimin dhe aprovimin e ndryshimeve, klasifikimin e tyre sipas rëndësisë, ndarjen e detyrave dhe përgjegjësive për kryerjen e ndryshimeve.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 14-42 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

3.1 Rekomandim: Strukturat Drejtuese në MD, MK dhe MBZHR në bashkëpunim me Sektorin IT atashuar pranë tyre, të marrin masat e nevojshme për menaxhimin dhe dokumentimin e të gjithë procesit të ndryshimeve që do kryejnë në vazhdimësi.

Në vazhdimësi

4. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se Ministria e Drejtësisë, Ministria e Kulturës, Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural nuk kryejnë administrimin e përdoruesve në Active Directory mbështetur në politika të mirë përcaktuara, procedurat zhvillohen pa një akt rregullativ (rregullore).

(Më hollësisht trajtuar në faqet 14-42 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

4.1 Rekomandim: MD, MK dhe MBZHR në bashkëpunim me AKSHI-n të marrin masa për hartimin dhe miratimin e një rregulloreje ku të përcaktohen qartë procedurat që do të ndiqen për administrimin e përdoruesve si dhe llojet e kufizimeve që aplikohen për çdo përdorues fundor.

Në vazhdimësi

5. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi testet e zhvilluara nga grupi i auditimit mbi faqet web të Ministrisë së Drejtësisë dhe Ministrisë së Kulturës, u konstatua se ato nuk përdorin një lidhje të sigurt si dhe ridrejtojnë kërkesat për akses në portal në dy module të ndryshme Http (*Not secure status*) dhe Https (*Hyper text transfer protocol secure*), që do të thotë se serveri i faqes së internetit nuk përdor një certifikatë sigurie për të vërtetuar identitetin e internetit në shfletues. Mungesa e kësaj certifikate mbart riskun e cënimit të privatësisë dhe shkëmbimit të informacionit që merret ose jepet me anë të këtij portali.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 14-42 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

5.1 Rekomandim: Ministria e Drejtësisë dhe Kulturës në bashkëpunim me AKSHI-n të marrin masa për përmirësimin e faqes Web me elementët përkatës të sigurisë (*certifikatën e sigurisë*) së navigimit online për të rritur sigurinë dhe ndihmesën ndaj përdoruesve.

Në vijimësi

6. Gjetje nga auditimi: Mungesa e treguesve mbi monitorimin e shërbimit të internetit të ofruar nga AKSHI për Ministrinë, nuk i mundëson sektorit të IT pranë ministrive monitorimin mbi cilësinë dhe vazhdimësinë e këtij shërbimi.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 14-42 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

6.1 Rekomandimi: Ministria e Drejtësisë në bashkëpunim me AKSHI-n të hartojë dhe miratojë MNSH, ku të pasqyrohen dhe vlerat e parametrave kryesor të ofrimit të shërbimit të internetit nga AKSHI, ndërsa MK dhe MBZHR të marrin masa për pasqyrimin e tyre në MNSH-të ekzistuese.

Brenda 3 mujorit të parë 2020

7. Gjetje nga auditimi: Ministria e Drejtësisë nuk ka lidhur Marrëveshje të Nivelit të Shërbimit, me AKSHI-n, sipas përcaktimeve të Udhëzimit Nr. 1159, datë 17.3.2014 për “*Hartimin e Marrëveshjes së Nivelit të Shërbimit*”, ku të jetë i përfshirë interneti dhe shërbimet e lidhura me të. *(Më hollësisht trajtuar në faqet 14-42 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*.

7.1 Rekomandimi: Ministria e Drejtësisë në bashkëpunim me AKSHI-n, të hartojnë dhe të nënshkruajnë marrëveshje bashkëpunimi në përputhje me përcaktimet e akteve ligjore dhe nënligjore.

Brenda 3 mujorit të parë 2020

8. Gjetje nga auditimi: Ministria e Drejtësisë, Ministria e Kulturës dhe Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural nuk paraqesin kërkesë me tregues të nevojshëm për furnizimin me shërbimin e internetit pranë AKSHI-t.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 14-42 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

8.1 Rekomandimi: MD, MK dhe MBZHR të marrin masa që të paraqesin në kohë, për çdo vit buxhetor pranë AKSHI-t kërkesat sipas nevojave për furnizimin me shërbim interneti përkundrejt kapaciteteve të shfrytëzimit të tij.

Në vazhdimësi

9. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se Ministria e Drejtësisë dhe Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural nuk disponojnë regjistër rrisht për identifikimin, kategorizimin, ndjekjen dhe minimizimin e rrishteve që lidhen me teknologjinë e informacionit.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 14-42 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

9.1 Rekomandimi: Ministria e Drejtësisë dhe Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural në bashkëpunim me AKSHI-n të hartojnë dhe miratojnë regjistrin e rrishtit mbi sistemet IT.

Brenda 3 mujorit të parë 2020

10. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se mungon rregullorja e brendshme për përdorimin e sistemit të Regjistrimit Noterial Shqiptar dhe administrimin e bazës së të dhënave në kundërshtim me VKM-në nr. 945, datë 02.11.2012 “*Për miratimin e Rregullores Administrimi i Sistemit të Bazave të të Dhënave Shtetërore*”.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 14-42 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

10.1 Rekomandimi: Ministria e Drejtësisë të hartojë rregulloren e brendshme për përdorimin e sistemit të Regjistrimit Noterial Shqiptar dhe administrimit të bazës së të dhënave të saj.

Brenda 3 mujorit të parë 2020

11. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se sistemi “ALBIS” që MD ka në përdorim, i cili është konceptuar për të menaxhuar dosjet përmbarimore të cilat janë nën administrim nga përmbaruesit gjyqësore të shërbimit përmbarimor shtetëror dhe atij privat, nuk është i regjistruar si bazë të dhënash shtetërore në kundërshtim me përcaktimet e ligjit nr. 10 325, datë 23.09.2010, “Për bazat e të dhënave shtetërore”, VKM-së nr. 945, datë 02.11.2012 “Për miratimin e rregullores, Administrimi i Sistemit të Bazave të të Dhënave Shtetërore”.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 14-42 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

11.1 Rekomandimi: Ministria e Drejtësisë në bashkëpunim me AKSHI-n të vlerësojë të dhënat parësore të gjeneruar prej këtij sistemi dhe të ndjekë hapat e nevojshëm për regjistrimin e tij si bazë të dhënash shtetërore.

Brenda 3 mujorit të parë 2020

12. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se Marrëveshjet e Nivelit të Shërbimit (*Service Level Agreement*), të lidhura midis AKSHI-t me MBZHR dhe MK, nuk janë hartuar përputhje me kërkesat e Udhëzimit nr. 1159, datë 17.3.2014 për Hartimin e Marrëveshjes së Nivelit të Shërbimit.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 14-42 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

12.1 Rekomandimi: MBZHR dhe MK në bashkëpunim me AKSHI-n të konsiderojnë ndryshime në marrëveshjet e bashkëpunimit, në të cilën të përcaktohet detyrimi mbi kohën e raportimit, të përgjigjes dhe afatin e vlefshmërisë, etj.

Brenda 6 mujorit të parë 2020

13. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se MBZHR ka në përdorim sistemin “Ruda” i cili gjeneron të dhëna parësore mbi vaksinat, matrikullimin, gjurmimin e lëvizjeve të kafshëve, etj, nuk është regjistruar si bazë të dhënash shtetërore, në kundërshtim me përcaktimet e ligjit nr. 10 325, datë 23.09.2010, “Për bazat e të dhënave shtetërore”, VKM-së nr. 945, datë 02.11.2012 “Për miratimin e rregullores, Administrimi i Sistemit të Bazave të të Dhënave Shtetërore”.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 14-42 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

13.1 Rekomandimi: MBZHR në bashkëpunim me AKSHI-n të vlerësojë të dhënat parësore të gjeneruar prej këtij sistemi dhe të ndjekë hapat e nevojshëm për regjistrimin e tij si bazë të dhënash shtetërore.

Brenda 3 mujorit të parë 2020

B.2. Masa Organizative për përmirësimin e gjendjes në institucionet e audituara: Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit, Autoriteti i Mediave Audiovizive, Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare, Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare.

1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, nuk monitorohet ofrimi i shërbimit të internetit për institucionet e varësisë të cilat nuk janë në rrjetin GOVNET. Gjithashtu, në dy vitet 2018-2019, referuar parashikimit të fondeve buxhetore për shërbimin e internetit, shpërndarja e tyre është bërë tek institucionet e varësisë edhe pse këto fonde duhet të ishin rialokuar në buxhetin e AKSHI-t si institucioni përgjegjës për kryerjen e procedurës së prokurimit dhe lidhje se kontratës, në kundërshtim me VKM Nr. 673, datë 22.11.2017 “Për Riorganizimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit”, i ndryshuar.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

1.1 Rekomandim: AKSHI në bashkëpunim me institucionet e varësisë të cilat nuk bëjnë pjesë në rrjetin GOVNET, të marrin masa për monitorimin e shërbimit të internetit si dhe ndjekjen e hapave të nevojshëm si institucion qendror, për ofrimin e shërbimit të internetit.

Menjëherë dhe në vijimësi

2. Gjetje nga auditimi: Nga analizimi i të dhënave për vitin 2019 për të gjithë institucionet që janë pjesë e GOVNET rezulton se 85.53% e trafikut të internetit përdoret për të bërë update sistemeve operative të Microsoft, ndërsa 14.47 % e tij shkon për rrjetet sociale, filma, muzike, radio, shkarkime dhe lojëra.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

2.1 Rekomandim: AKSHI të marrë masa për qendërzimin e updateve të sistemeve të operimit të të gjithë institucioneve që janë pjesë e GOVNET dhe monitorimin e përdorimit të internetit.

Menjëherë dhe në vijimësi

3. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se AKSHI nuk disponon mekanizma për verifikimin dhe marrjen e masave në kohë reale mbi administrimin e sulmeve strategjike të avancuara kibernetike ose edhe të dëmtimeve në pjesët e pajisjeve.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

3.1 Rekomandim: AKSHI të marrë masat për ndërtimin e mekanizmave për administrimin në kohë reale të sulmeve të ndryshme të sigurisë ndaj proceseve që AKSHI ofron.

Në vijimësi

4. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se vendosja nga AKSHI e kriterëve kushtëzuese që një Operator Ekonomik i cili plotëson kriterin e vendosur nga AKSHI për stafin teknik me 10 inxhinierë në njërin nga lotet, nuk mund të marrë pjesë në lotin e dytë me të njëjtët inxhinierë. Nisur nga fakti që Loti 1 është shërbim i përqendruar pranë AKSHIT, nuk është domosdoshmërisht kritike që po këta inxhinierë mos të marrin pjese për procedurën e Lotit 2.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

4.1 Rekomandim: AKSHI për procedura të të njëjtit profil dhe pavarësisht madhësisë së shërbimit, duhet të kërkojë kriterë të cilat nuk ndikojnë në kushtëzimin e operatoreve ekonomike edhe pse këto shërbime janë të nivelit masiv.

Menjëherë dhe në vijimësi

5. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se AKSHI ka nën administrim një linjë fizike me institucionet që bëjnë pjesë në Govnet. Në rastin e një problematike të dëmtimit të fibrës optike, këto institucione do të mbeten pa shërbim interneti.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

5.1 Rekomandim: AKSHI të marrë masa për sigurimin dhe vazhdimësinë e ofrimit të shërbimit të internetit me qëllim garantimin pa ndërprerje të këtij shërbimi.

Menjëherë dhe në vijimësi

6. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se vendosja nga AKSHI e kërkesave në specifikimet e procedurës në Shërbimet e ndërlidhjes së DPGJC me zyrat e saj Rajonale “lidhja e diplomave të specialistëve me certifikatat e sigurisë” si dhe numrit të madh të tyre, është i tepërt dhe i pa nevojshëm, pasi certifikimet ndërkombëtare garantojnë AKSHIN lidhur me këtë procedurë.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

6.1 Rekomandim: AKSHI për projektet që kanë të bëjnë me sigurinë e informacionit të marrë në konsideratë certifikimet ndërkombëtare dhe jo numrin e diplomave, pasi në këtë mënyrë garantohet ofrimi i standardeve më të mira ndërkombëtare.

Menjëherë dhe në vijimësi

7. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se AKSHI, nuk disponon dokumente/procedura për menaxhimin e ndryshimeve, problemeve, incidenteve të sigurisë për mbrojtjen nga jashtë dhe sigurinë nga sulmet që mund të zhvillohen brenda rrjetit, me qëllim sigurimin e gjurmës së auditimit për vijueshmërinë dhe monitorimin në përputhje me nenin 23, pika 5, të ligjit nr.10296 datë 08.07.2010, për “Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

7.1 Rekomandim: Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit të marrë masat e nevojshme për hartimin dhe dokumentimin e procedurave për trajtimin e problemeve, incidenteve me qëllim garantimin e gjurmës audituese.

Menjëherë

8. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se AKSHI nuk ka staf të mjaftueshëm në kryerjen e detyrave të caktuara. Nuk ka zhvilluar trajnime lidhur me Teknologjinë e Informacionit në mënyrë që të garantohet realizimi me sukses i objektivave të institucionit.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

8.1 Rekomandim: Strukturat drejtuese të AKSHI-t të marrin masa për menaxhimin e burimeve njerëzore duke plotësuar nevojat për staf si dhe për zhvillimin e trajnimeve në lidhje me objektivat e këtij institucioni në fushën e Teknologjisë së Informacionit.

Menjëherë dhe në vijimësi

9. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se portat kryesore të aksesit të routerit në AKEP, nuk janë të ndryshuara për hyrje në menaxhimin e firewall telnet, ssh, web janë të konfiguruar në portat standarde, çka përbën risk nëse ka sulme me toolse user/password gjenerator.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

9.1 Rekomandim: AKEP të marrë masa për ndryshimin e portave të aksesit nga standarde në porta të parametrizuara, për parandalimin e sulmeve ose hyrjeve të pa autorizuara në routerin kryesor të institucionit.

Menjëherë

10. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se nuk realizohet monitorimi i kufizimeve në përdorimin e internetit. *Antivirusi Bit Defender Gravity Zone* që përdoret në të shumtën e rasteve për kontrollin e trafikut të internetit është parametrizuar në vlera të by default të cilat nuk kontrollojnë navigimin në rrjet; Interneti ofrohet nga AKSHI por ky shërbim nuk monitorohet.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

10.1 Rekomandim: Strukturat drejtuese në AKEP të marrin masat për parametrizimin e vlerave për kontrollin e trafikut dhe monitorimin e kufizimeve në internet. Gjithashtu të merren masa për monitorimin e shërbimit të internetit.

Në vijimësi

11. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se për linjën e dytë të internetit e cila përdoret për back up, AMA nuk kishte zhvilluar një procedurë prokurimi por ky shërbim ishte i kontraktuar në mënyrë të drejtpërdrejtë, në kundërshtim me nenin 4 “Fusha e zbatimit” të ligjit nr. 9643, datë 20.11.2006 “Për prokurimin publik”, i ndryshuar.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

11.1 Rekomandim: AMA të marrë masa për zhvillimin e procedurës së prokurimit, me qëllim përfitimin e një vlere ekonomike sa më të favorshme, duke nxitur konkurrencën ndërmjet operatorëve ekonomikë.

Në vijimësi

12. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se menaxhimi dhe konfigurimi routerit për ofrimin e shërbimit wireless në AMA nuk është i konfiguruar me kufizime në lidhje me aksesin e jashtëm dhe të brendshëm të rrjetit.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

12.1 Rekomandim: AMA të marrë masa për ndërtimin e kufizimeve të aksesimit të shërbimit wireless, për parandalimin e sulmeve ose hyrjeve të pa autorizuara në pajisjet e institucionit.

Në vijimësi

13. Gjetje nga auditimi: Aktualisht domain controller është në një server fizik. Po në këtë server është i instaluar edhe sistemi i virtualizimeve VMware Workstation ku janë të krijuara 2 makina virtuale që shërbejnë për programin e menaxhimit të brendshëm për AMA. Në rastin e një problematike nuk ka një server të dyte backup si dhe pjesë të garantuara.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

13.1 Rekomandim: AMA të marrin masat për analizimin e nevojave për vendosjen e një server backup me parametrat optimal si serveri i parë nga ku të konfigurohet failover.

Në vijimësi

14. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se AMA dhe AMF nuk kanë politika për kufizimet në përdorimin e internetit si dhe nuk disponojnë procedura për analizimin e log-eve.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

14.1 Rekomandim: Strukturat drejtuese në AMA dhe AMF të marrin masat për monitorimin e kufizimeve në internet si dhe të ndërtojnë procedura lidhur me ruajtjen dhe analizimin e log-eve.

Në vijimësi

15. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se AMA nuk disponon raporte monitorimi mbi shërbimin e internetit. Komunikimet mbi menaxhimin e user-ave (hapje, mbyllje) menaxhohen me anë të komunikimeve verbale pa u dokumentuar procesi përkatës, duke mos realizuar identifikimin e risqeve, ç'ka mbart riskun e përsëritjes së incidenteve. Nuk ka regjistër të menaxhimit të incidenteve por ka procedura për menaxhimin e incidenteve të pajisjeve fundore, për monitorimin e mirëmbajtjen e sistemeve dhe rrjetit.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

15.1 Rekomandim: AMA të marrin masa për hartimin e regjistrit të risqeve mbi infrastrukturën TIK, dokumentimin e monitorimit të incidenteve dhe menaxhimin e ndryshimeve.

Në vijimësi

16. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se specifikimet teknike në lidhje me procedurat e zhvilluara me vlerë të vogël “*lidhje interneti*” janë hartuar në kundërshtim me nenin 23 “*specifikimet teknike*” të ligjit nr. 9643, datë 20.11.2006 “*Për prokurimin publik*”, i ndryshuar, pasi janë përdorur terma dhe kritere pa argumentuar nevojën e përdorimit të tyre.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

16.1 Rekomandim: AMF në vijimësi t'i kushtojë vëmendje maksimale hartimit të specifikimeve dhe kriterëve të pjesëmarrjes në procedurat e prokurimit publik, me qëllim argumentimin e kriterëve të vendosura në funksion të nevojave institucionale.

Në vijimësi

17. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i kryer në AMF mbi sigurinë e informacionit dhe pajisjeve të rrjetit u konstatua se routeri kryesor nuk suporton konfigurime mbi shërbimet që mund të ndërtohen në të ardhmen.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

17.1 Rekomandim: AMF të marrë masa për analizimin e nevojave për një router me karakteristika të larta i cili përballon kapacitete menaxhimi të trafikut deri 1 Gbps.

Në vijimësi

18. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i kryer në AMF mbi sigurinë e informacionit dhe pajisjeve të rrjetit u konstatua se porta kryesore të aksesit të routerit në AMF, nuk është bllokuar për aksesim nga jashtë rrjetit.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

18.1 Rekomandim: AMF të marrë masa për bllokimin e aksesimit të jashtëm të portës kryesore në router me qëllim rritjen e sigurisë së pajisjeve dhe informacionit.

Menjëherë

19. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se në subjektet AKSHI, AMA dhe AMF nuk dokumenton operacionet IT (Help desk) për shërbimet e brendshme dhe të jashtme në lidhje me problematika në fushën e sigurisë. Në rastin e një problematike ose ndryshimeve nuk ka një historik të konfigurimeve ku do të ndihmonte në rastin e një problematike për kthimin e shërbimeve sa më shpejtë. Komunikimet në rastin e problematikave, kërkesave kryhen nëpërmjet postës elektronike dhe dokumentet dhe konfigurimet ruhen në kompjuter.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

19.1 Rekomandim: AKSHI, AMA dhe AMF të marrin masa për analizimin e nevojave mbi ofrimin e shërbimeve Helpdesk të tyre, ku çdo departament të ketë akses për problematikat dhe kërkesat e tyre si dhe departamenti IT të procedojë me hedhjen e të gjitha konfigurimeve në këtë sistem.

Në vijimësi

20. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se në subjektet AKEP dhe AMF nuk kanë marrë masa bllokimin e përdoruesit admin dhe krijimin një user-i tjetër me të drejta administrative me emërtim ndryshe. Kjo gjë do të parandalonte sulme nga skriptet/viruse që mund të merren brenda serverave ose pc-ve. Shumica e viruseve që bëjnë ddos, përdorin si username "admin".

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

20.1 Rekomandim: AKEP dhe AMF të marrin masa për bllokimin e User-it admin dhe krijimin e një user-i me emërtim ndryshe me të drejta administratori për të gjitha routerat/switchet e menaxhueshëm. Të krijohen grupe dhe user admini/monitorimi.

Menjëherë

21. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se në subjektet AKEP dhe AMF konfigurimi aktual nuk ka një skript në firewall i cili të bëjë të mundur bllokimin e një IP në një listë të zezë nëse kjo IP tenton të logohet drejt portave të aksesit.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

21.1 Rekomandim: AKEP dhe AMF të marrin masat për analizimin e nevojave mbi konfigurimin e një script në firewall i cili bllokon për 24 ore IP-në nëse nga kjo IP provohet më shumë se 3 herë logimi i gabuar.

Menjëherë

22. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se AMA dhe AMF nuk kryejnë analizim të nevojës për sasinë dhe cilësinë e shërbimit të interneti, në lidhje me veprimet operacionale që kryen përdoruesi fundor.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

22.1 Rekomandim: AMA dhe AMF të analizojnë nevojat mbi sasinë dhe cilësinë e shërbimit të interneti, nisur nga sasia e veprimeve operacionale që kryejnë përdoruesit fundor.

Në vijimësi

23. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se subjektet e audituara AKEP dhe AMA nuk ka elementë të teknologjisë së informacionit në regjistrin e riskut, në kundërshtim me ligjin nr. 10 296, datë 08.07.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, i ndryshuar, si dhe Udhëzimin nr. 30 datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në Njësitë e Sektorit Publik”.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 42-79 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

23.1 Rekomandim: Strukturat drejtuese në AKEP dhe AMA të marrin masat e nevojshme për hartimin dhe dokumentimin në regjistrin e risqeve të elementëve të identifikuar si risqe të teknologjisë së informacionit me qëllim vlerësimin, kontrollin e risqeve që mund të vënë në rrezik arritjen e objektivave institucionale.

Në vijimësi

B.3. Masa Organizative për përmirësimin e gjendjes në institucionet e audituara: Bashkia Fier, Bashkia Korçë, Bashkia Lezhë, Bashkia Vlorë.

1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se email-et nuk janë individual por në nivel drejtorie. Gjithë stafi i drejtorive ka akses tek e njëjta adresë, me të njëjtat kredenciale, duke rritur pasigurinë e komunikimit dhe duke vështirësuar ndarjen e punëve dhe përgjegjësi.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 79-107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

1.1 Rekomandim: Bashkia Lezhë të marrë masat e nevojshme për administrimin e email-eve për çdo përdorues me qëllim përmirësimin e komunikimit dhe ndjekjen sipas përgjegjësi individuale në detyrat e çdo punonjësi.

Menjëherë

2. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se specialistët e IT në Bashkitë e audituara janë të pozicionuar në Drejtorinë e Burimeve Njerëzore. Në vlerësimin tonë, ky pozicionim nuk është i përshtatshëm, pasi përveç faktit që teknologjia e informacionit nuk ka qasje të përbashkët me burimet njerëzore, gjithashtu tendenca aktuale në zhvillimet teknologjike në administratën publike e më gjerë, kërkon një afrimitet të strukturës IT sa më afër vendimmarrjes.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 79-107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

2.1 Rekomandim: Bashkitë Fier, Korçë, Lezhë e Vlorë, të marrin masat për krijimin e një strukture të veçantë të Teknologjisë së Informacionit, së paku në nivel sektori apo drejtorie, me qëllim rritjen e rëndësisë së këtij sektori dhe afrimin e tij me vendimmarrjet institucionale.

Në vijimësi

3. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se Bashkitë Fier, Korçë, Lezhë e Vlorë nuk kanë kryer asnjë analizë të nevojave institucionale në lidhje me shërbimin e internetit, për sa i përket cilësisë, parametrave, kohës së përgjigjes apo bandwidth-it të nevojshëm për përmbushjen e detyrave funksionale. Kjo mund të ndikojë në marrjen e shërbimit të internetit nën kriteret e nevojshme për përmbushjen e detyrave institucionale ose shpenzimit pa efektivitet të fondeve në rastet e marrjes së parametrave më të mira nga sa është e nevojshme.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 79-107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

3.1 Rekomandim: Në vijimësi Bashkitë Fier, Korçë, Lezhë e Vlorë të marrin masa për analizimin e nevojave reale të institucionit mbi cilësitë e duhura të shërbimit të internetit për kryerjen e detyrave funksionale, para kryerjes së procedurës së prokurimit.

Në vijimësi

4. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se në Bashkitë Fier, Korçë dhe Vlorë nuk ka dokumentacion mbi zbatimin e kontratës MNSH-s. Nuk ka plane, përgjegjësi, dhe procedura të mirë përcaktuara ndaj incidenteve të mundshme në drejtim të ofrimit të shërbimit të internetit. Gjithashtu nuk janë të përfshirë të gjithë elementët e MNSH-së, sipas Udhëzimit Nr. 1159, datë 17.3.2014 “Për hartimin e marrëveshjes së nivelit të shërbimit”. Bashkitë Fier, Lezhë dhe Vlorë, nuk kanë ngritur grupe për marrjen në dorëzim të shërbimit të internetit apo grupe për monitorim të kontratës. Ndërsa në Bashkinë Korçë, edhe pse ka grup monitorimi dhe mbahet një procesverbal për marrjen në dorëzim, përsëri nuk ka raporte monitorimi për këtë shërbim.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 79-107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

4.1 Rekomandim: Bashkitë Fier, Korçë, Lezhë e Vlorë, të marrin masat për ngritjen e grupeve të punës për monitorimin dhe marrjen në dorëzim të shërbimit të internetit, me qëllim dhënien e sigurisë së arsyeshme të zbatimit me rigorozitet të kontratës. Gjithashtu, në kontratat e ardhshme të marrin masa për implementimin e elementëve të MNSH sipas Udhëzimit Nr. 1159, datë 17.3.2014 “Për hartimin e marrëveshjes së nivelit të shërbimit”, të cilat përputhen me këtë shërbim.

Në vijimësi

5. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se asnjë nga Bashkitë audituara nuk kryen kontrole mbi aktivitetin e përdoruesve. Në Bashkitë Fier, Lezhë e Vlorë, log-et nuk janë të ruajtura as nga Bashkitë dhe as nga operatorët ekonomikë. Ndërsa në Bashkinë e Korçës, log-et ruhen në mikrotik, por edhe në këtë rast ruhen vetëm log-et e IP-ve statike të cilat po ashtu humbasin në rast rindezje të pajisjes. Gjithashtu këto institucione nuk kanë marrë masat për krijimin e një active directory dhe Domani controller për menaxhimin e user-ave.

Grupi i auditimit vlerëson se kjo qasje rrit riskun e pasigurisë në përdorimin e internetit si dhe ndërhyrjeve të mundshme në rrjetin e Bashkive.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 79-107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

5.1 Rekomandim: Bashkitë Fier, Korçë, Lezhë e Vlorë, të marrin masat e nevojshme për krijimin e një active directory dhe Domain controller për menaxhimin e user-ave, si dhe ruajtjen dhe monitorimin e vazhdueshëm të log-eve, me qëllim rritjen e sigurisë në përdorimin e shërbimit të internetit.

Në vijimësi

6. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se asnjë nga Bashkitë audituara nuk ka një regjistër risku për teknologjinë e informacionit, ku të jenë evidentuar ato ngjarje të mundshme të cilat mund të kenë efekt negativ në mbarëvajtjen e punës institucionale. Edhe pse këto institucione

kanë një regjistër risku i cili përditësohet çdo vit, aty nuk ka elemente të teknologjisë së informacionit.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 79-107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

6.1 Rekomandim: Bashkitë Fier, Korçë, Lezhë e Vlorë, të marrin masat për hartimin e një regjistri risku për teknologjinë e informacionit ku të jenë evidentuar ato ngjarje të mundshme të cilat mund të kenë efekt negativ në mbarëvajtjen e punës institucionale, me qëllim krijimin e një plani pune në rastet e shfaqjes së problematikave të ndryshme në fushën e teknologjisë së informacionit.

Në vijimësi

7. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se Bashkitë Fier, Korçë, Lezhë e Vlorë nuk kanë politika të mirë përcaktuara mbi sigurinë e informacionit, apo plane për sigurinë e sistemeve të teknologjisë së informacionit në përgjithësi dhe në drejtim të rrjetit në veçanti. Në këtë drejtim, mungon një rregullore mbi aksesin e përdoruesve në internet, veprim i cili ka ndikuar në akses të pakufizuar.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 79-107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

7.1 Rekomandim: Bashkitë Fier, Korçë, Lezhë e Vlorë, të marrin masat për hartimin e politikave të mirë përcaktuara mbi sigurinë e informacionit, si dhe plane për sigurinë e sistemeve të teknologjisë së informacionit në drejtim të rrjetit.

Në vijimësi

8. Gjetje nga auditimi: Nga penetration test zhvilluar nga grupi i auditimit mbi faqen web të Bashkive Fier, Korçë, Lezhë e Vlorë, u konstatua se nuk përdorin një lidhje e sigurt (connection security) HTTPS (HyperText Transfer Protocol Secure) (Not secure status) që do të thotë se serveri i faqes së internetit nuk përdor një certifikatë sigurie për të vërtetuar identitetin e internetit në shfletues. Në mungesë të kësaj certifikate mund të ndodhë humbja e privatësisë, ndryshimit të informacionit që merret ose jepet me anë të këtij portali.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 79-107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

8.1 Rekomandim: Bashkitë Fier, Korçë, Lezhë e Vlorë, të marrin masa për përmirësimin e faqes Web me elementët përkatës të sigurisë (certifikatën e sigurisë) së navigimit online për të rritur sigurinë dhe ndihmesën ndaj përdoruesve.

Në vijimësi

9. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se Bashkitë Korçë, Lezhë dhe Vlorë kanë lidhur kontrata në vlerat respektive 79,000 lekë, 114,000 lekë dhe 149,000 lekë me TVSH me operatorë ekonomik, për hostimin e email-eve dhe web-eve. Ndërsa Bashkia Fier i hoston pranë Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit (AKSHI).

(Më hollësisht trajtuar në faqet 79-107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

9.1 Rekomandim: Bashkitë Korçë, Lezhë dhe Vlorë në bashkëpunim me AKSHI-n të marrin masat e nevojshme që në vazhdimësi të sigurojnë hostimin e faqes web dhe postës elektronike pranë AKSHI-t me qëllim përdorimin me efektivitet dhe siguri më të lartë të këtij shërbimi.

Në vijimësi

10. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i procedurës së prokurimit të shërbimit të internetit në Bashkinë Lezhë, u konstatua se:

a. Mungon dokumenti për përlogaritjen e fondit limit, në kundërshtim me pikën 2, neni 57, VKM 914 datë 29.12.2014 “Për miratimin e rregullave të prokurimit publik”, i ndryshuar.

b. Nuk ka dokumentacion që të vërtetojë se operatori fitues plotëson kriteret e vendosura në procedurën e prokurimit, veprim në kundërshtim me pikën 16 të Udhëzimit nr. 3, datë 08.01.2018 “Mbi përdorimin e procedurës së prokurimit me vlerë të vogël dhe zhvillimin e saj me mjete elektronike”, i ndryshuar.

c. Nuk dokumentohet procesi i marrjes në dorëzim të shërbimit të internetit si dhe raportet e kolaudimit të shërbimit.

d. Nuk ka dokumentacion mbi deklaratën e konfliktit të interesit të njësisë së prokurimit, në kundërshtim me nenin 16, VKM 914 datë 29.12.2014 “Për miratimin e rregullave të prokurimit publik”, i ndryshuar.

e. Kërkesat për kualifikim në këtë procedurë nuk janë të argumentuara, në kundërshtim me nenin 61, pika 2, VKM 914 datë 29.12.2014 “Për miratimin e rregullave të prokurimit publik”, i ndryshuar.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 79-107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

10.1 Rekomandim: Në vijimësi, Titullari i Autoritetit Kontraktor, Njësia e prokurimit dhe KVO, të marrin masa për respektimin e të gjithave kërkesave të legjislacionit mbi këto procedura, me qëllim dhënien e sigurisë së arsyeshme për mirë përdorimin e fondeve publike.

Në vijimësi

11. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se Bashkia Vlorë nuk ka asnjë kontratë të nënshkruar ndërmjet saj dhe operatorit ekonomik ofrues të shërbimit “xx”. Bashkëpunimi ndërmjet tyre ka nisur në vitin 2012, pa procedurë prokurimi dhe pa rënë dakord juridikisht (me kontratë). Për këtë arsye, ky shërbim nuk është pjesë e regjistrit të parashikimeve dhe regjistrit të realizimit të procedurave të prokurimit. Marrja e shërbimit të internetit në mënyrë të drejtpërdrejtë, pa zhvillimin e një procedure prokurimi është në kundërshtim me nenin 4 “Fusha e zbatimit” të ligjit Nr. 9643, datë 20.11.2006 “Për prokurimin publik”, i ndryshuar.

(Më hollësisht trajtuar në faqet 79-107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

11.1 Rekomandim: Bashkia Vlorë të marrë masa për zhvillimin e procedurës së prokurimit, me qëllim përfitim të një vlere ekonomike sa më të favorshme, duke nxitur konkurrencën ndërmjet operatorëve ekonomikë.

Menjëherë

Me ndjekjen e zbatimit të detyrave dhe masave të përcaktuara në këtë vendim ngarkohet Departamenti i Auditimit të Teknologjisë së Informacionit.

Bujar LESKAJ

K R Y E T A R